

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Super illud (Districtè prohibet, &c.) Vbi, vetatur Episcopis ne reducant onera Missarum.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Capulas ab Ecclesiis ut ibidem prescribitur.

27. Decimotertiò, An in hoc Decreto comprehendantur illa Capsula, quæ apponi solent in Ecclesiis in die Commemorationis omnium Defunctorum, & vulgo dicuntur Calle de Morti?

28. Decimoquarto, An Administratores Ecclesiæ magna devotionis, & concursus possit elemosinas pro Missis celebrandis accipere, si iisdem Missis, non nisi post longum tempus satisfacere valeant, ne alias cultus Ecclesiæ, & devotio, ac concursus Fidelium, & aiunt minuantur?

29. Decimoquinto, quia prohibitio dicti Decreti videtur aliquibus directæ solis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus & singulis Ecclesiasticis, & piorum locorum tam secularium quam regularium Superioribus, de quibus sit expressa mentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tantum comprehenduntur sub clausula Generali, (& alios ad quos pertinet) supplicatur pro opportuna declaratione.

30. Sacra Congreg. Cardinalium Concilij Trident. interpretum, auctoritate sibi à Sanctiss. D. N. attributa: ad singula dubia superius proposita, ad hunc modum respondit.

Ad primum, etsi legatum sit adeo tenue, nihilominus pro dicta reductione oneris, ut supra imposuit ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse adeundam quæ absque ulla impensa id statuet, quo magis in Domino e re esse iudicaverit. Verumtamen, si in ipsa beneficii erectione, expresse cautum fuerit ut liceat Episcopo in iunctum onus reducere ac moderari legem hanc fundationis, quam Decreta hac de re edita non sustulerunt esse validam, & observandam.

31. Ad Secundum, esse intelligendum de prescriptione facta ab eo, qui elemosinam tribuit, non autem ab Ordinario: quod si tribuens elemosinam, numerum Missarum celebrandarum non prescripserit, tunc tot Missas celebrari debere, quot prescripserit Ordinarius secundum morem sue Civitatis, seu Provincie.

22. Ad Tertium teneri.

13. Ad Quartum, Sacerdotes, quibus diebus tenentur Missas celebrare, ratione beneficii, seu Capellanie, legati, seu salarii, si elemosinas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utrique obligationi satisfacere.

34. Ad Quintum censuit ubi nullam certam elemosinam testator reliquit, esse ab Episcopo prescribendam elemosinam congruam, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum, secundum morem Civitatis, vel Provincie.

35. Ad Sextum, ita esse intelligendum.

36. Ad Septimum respondit, permittendum non esse, ut Ecclesiæ, vel loca pia, aut illorum administratores ex elemosinis Missarum celebrandarum ullam utcumque minimam portionem retineant ratione expensarum quas habent in Missarum celebratione, nisi cum Ecclesiæ, & loca pia alios non habeant redditus quos in usum earundem expensarum erogare licet possint, ac tunc quam portionem retinebunt nullatenus valere excedere valorem expensarum, quæ pro ipsorum Missarum Sacrificio necessario sunt subeunda; ac nihilominus, eo etiam casu curandum esse ut ex pecuniis, quæ supersunt expensis ut supra deductis, absolute tot Missæ celebrantur, quot prescripta fuerint ab offerentibus elemosinam.

37. Ad Octavum, non habere locum, sed satis esse, ut Rector Beneficii, qui potest Missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti elemosinam, congruam, secundum morem Civitatis, vel Provincie, nisi in fundatione beneficii aliud cautum fuerit.

38. Ad Nonum debere absolute integram elemosinam tribuere Sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

39. Ad Decimum respondit, non prohibere absolute ne propterea, oneribus iam susceptis, non satisfecerint, posse tamen denovo etiam onera suscipere Missarum celebrandarum, modo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

40. Ad Undecimum, quamvis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens elemosinam pro aliarum Missarum celebratione id sciatur, &

conscientia ut illa tunc celebrentur cum suscipiente suis factum fuerit: decretum non prohibere quæ in casu elemosina suscipiatur pro ipsa Missa, seu factoris consensum celebrandi.

41. Ad Duodecimum, has penas non habere locum, suscipiendo onera perpetua Missarum celebrandarum, licentia Episcopi, vel eius Generalis, an Provincialis.

42. Ad Decimumtertium, comprehendit.

43. Ad Decimumquartum, non posse nisi de elemosinis, qui elemosinas tribuant, ut supra in responsis ad undecimum.

44. Ad Decimumquintum, comprehendit etiam Sacerdotes.

§. II. Super illud §. Primi in 7. Distincte præbuit Vbi vetatur Episcopis, & Generalibus, ne onera Missarum,

1. Casus est huiusmodi. In Ecclesiâ v. g. Sancti Petri adest obligatio singulis diebus celebrare unam, vel plures Missas, sed deficientibus propriis calis redditibus ad hunc finem assignatis, nisi ad computo, nunc non sufficit pecunia, nisi ad solas in hebdomada. Quaritur, An Episcopi, & Generalis Religionum, respectivè pro suis, hodie (nam olim præstant ex Trident. sess. 25. de reformat. cap. 4.) possint ut omittis cæteris, duæ prædictæ Missæ dimittantur, brentur?

2. Sacra Congregatio respondit supra n. 7. Non, sed esse ad Pontificem recurrendum.

Et quia quæsitum fuit, an quando ita tenetur, evasit legatum, seu redditus, ut non inveniantur redditus, qui velint tantum onus cum tam parva elemosina subire: & si recurratur ad Pontificem, totum vel pars redditus in necessariis expensis consumenda sit, inquam, tunc possit Episcopus? Respondit eadem Congregatio supra §. 1. num. 20. adhuc esse recurrendum ad Pontificem: & tunc solum posse Episcopum, quia ipsa Beneficii erectione fuit fortè expresse concelut id Episcopus possit.

Quando ex voluntate fundatorum, vel dantium elemosinam pro Missis ea elemosina data est ad cultum Ecclesiæ, vel Dei, nunquam posse Episcopum recurrendum quia iam de illis non potest amplius disponere dum putat Viricelli tract. 3. quest. mor. §. 5. contra Leonem Castrum. Verum ego hos sequor non Viricellum, sed quando in limine fundationis ipse fundator voluit, ut id possit Episcopus Ecclesiæ iudicatur acceptatam eam fundatoris dispositionem. Non igitur tunc dicitur donans, qui supponitur mortuus, sed tunc quando testatus est, & cuius voluntatem acceptavit Ecclesiæ, &c.

Responsionem S. Congregationis numero prædicta latam absolute, & sine ulla interpretatione amplius Diana, aliis, meque etiam citato. Lege. lantius, qui docet Gubernatores Ecclesiæ non posse recedere Missas, ex eo, quod hæreditas facta sit difficultas canonis, & ferè decocta.

Non illud (ferè) nam si sit omnino decocta & culpa Ecclesiæ perierit, ad nihil Ecclesiæ obligatus mus infra §. 4. n. 89.

Dices Sicuti se habet totum ad totum, sic pars ad partem, sed Sacerdos, seu Ecclesiæ potest totum, vel Missarum negligere, si totus census sine sua culpa perierit, ut inferius dicemus §. 3. num. 89. citato. Ergo si pars census sui perpetui oneris sine sua culpa perierit, vel Ecclesiæ poterit partem oneris negligere, Ita discurrunt contra nos Bordonus, & Aversa prædicta Dianæ part. 10. tract. 16. resol. 65. citati, sed non ex parte Diana, qui addit, idem probabile putari à Francisco de lugo. Confirmant: quia quilibet potest ad iudicium reducere contractum; si igitur census deficit ex parte quilibet poterit onus censui additum iuxta partem

quam percipit, reformat. Quando autem (aiunt hi) Sacra Congregatio prohibuit reductionem Missarum, non prohibuit eam fieri ex vi explicatæ compensationis, sed ex vi dispensationis, quam facere, solum pertinere vult ad Pontificem.

Respondeo, hæc argumenta ostendere quidem debere fieri ejusmodi reductionem, sed non ostendant, quoniam debet eam expedire. At potuit S. Congregatio propter bonum commune, & ne detur ansa particulatibus personis, vel Ecclesiis, perperam illam reductionem expediendi ad se illam avocare, ut re ipsa clarissimis verbis avocavit, id, quod modo num. 2. vidisti. Ad Confirmationem Respondeo, Concessio antecedente, neganda est propter eandem rationem Consequentia: neque potest dici solum verari à Sacra Congregatione ne fiat in vim dispensationis, non vero verari ne fiat in vim juxta compensationis. Non, inquam, hoc dici potest, quia S. Congregatio, ut patet ex ipsius Decreti lectione, non intendit titulum duntaxat, unde fiat, sed ne ipsa materialis reductio ab alio, quam à Summo Pontifice fiat.

Eam tamen, sed tamen præseindendo à præsentis Decreti, novissime exceptam video à Thoma Hurad. p. 2. m. 17. s. n. 369.

Vnum, quod huc facit, dicam infra §. 3. num. 88. & 89.

Quæ olera Missarum reduci prohibentur, & an etiam præterita.

3. Circa quæ adhuc dubitabis Primò, de quibusnam oneribus hic agatur, quæ nec reducere in minus, nec moderari, nec commutare Episcopi, aut Generales hodie possint?

Respondeo Primò, intelligi etiam de præteritis ante promulgationem horum decretorum, nec solum de oneribus in futurum suscipiendis. Iuxta leges, C. de leg. ibi: *legis futuris dant formam negotiis, non ad facta præterita, revocantur, nisi nominatim de præterito cautum sit.* Ratio est, quia sic expressè declaravit Sacra Congregatio, ibi: *Episcopi ne reducant ulla onera Missarum, aut post Concilium Tridentinum imposta, aut in limine fundationis.* Nota illud imposta, quod est præteriti temporis. Rursus, ibi: *ut absolute tot Missæ dicantur, quot fuerint præscriptæ, quavis stipendia sint exigua sive ab una sive à pluribus personis collata fuerint, aut conferantur in futurum.* Nota illud collata fuerint, quod item est præteritum. Quod autem contrarium in Sicilia praticari Petrus num. 3. c. n. 29. asserat, forte est, quia quoad hanc partem acceptata ibi hæc decreta tunc non fuerunt, juxta communem doctrinam docentem posse acceptari, ut & abrogari aliquam legem secundum unam partem, non secundum aliam; cum Bonac. de legib. d. 1. q. 1. p. 4. num. 30. alios citante. Dixi tunc, & fortasse solum in sua Religione Minorum, nam apud Sacerdotes sæculares jam nunc acceptata in omnibus esse communiter animadverto.

Respondeo secundò, intelligi de omnibus, atque adeo de oneribus, quæ sunt affixa quomodocumque Capellis, vel Ecclesiis de oneribus ex Beneficio, de oneribus ex legato, & breviter ex quacumque causa, vel titulo. Ita March. de ord. tract. 3. p. 2. c. 19. num. 30. Patet id ex verbis universalibus Decreti restringentis potestatem, qua olim prædicti porcebantur.

4. Imò si legatum non sit sub obligatione applicandi Sacrificium pro aliquo, sed solum sub obligatione celebrandi in tali loco, vel Altari, vel in tali tempore, nec sufficit legatum, unde oporteat moderationem adhibere, adhuc ad Pontificem erit recurrendum. Ratio est, quia, ut diximus, verba Decreti universalis sunt & ex alia parte, cum Accessorium sequatur Principale, hæc autem circumstantiæ, seu onera sunt Accessoria ad Missam, consequenter, sub eodem Decreto de moderatione Missarum, comprehenduntur.

Part. II.

5. Quid si sit Anniversarium Defunctorum, Respondeo, adhuc regulariter comprehenditur sub Decreto; nam vel Anniversarium ejusmodi est, ut dicantur, singulis annis, Missæ & tunc expressè includitur in verbis illis Decreti (*onera ulla Missarum*) vel ut dicantur Missæ, & itidem Officia Defunctorum, ac distribuuntur elemosynæ pauperibus, & similia: & tunc quia hæc omnia se habent per modum unius, posito quod non possint Episcopi, & Generales reducere onera talium Missarum, nec poterunt moderari prædicta Officia, & Eleemosynas. Adde quod hæc videntur accessoria ad Missas, quæ in Anniversariis ejusmodi principaliter intenduntur. Solum posset esse aliquis rarus casus, propter quem, modo addidi illud (*regulariter*) quando scilicet tale Anniversarium ex voluntate Testatoris solum consisteret in Officio Defunctorum, vel in distributione Elemosynæ sine celebratione ullius Missæ; & tunc puto quod non includitur in prædicto Decreto, atque adeo Episcopi, & Generales poterunt illud reducere sicuti poterant ante hoc Decretum, & concesserunt illis juxta antiqua lura apud March. de ord. tract. 3. p. 3. cap. 19. num. 2. Trident. sess. 25. de refor. cap. 4. ibi, circa hæc idest legata. Ratio est, quia in hoc Decreto Sacra Congregationis, solum vetatur Episcopis, & Generalibus, ne reducant onera Missarum, ergo remanent dicti Episcopi, & Generales, quoad hoc, in concessione Tridentini. Diana igitur p. 2. tract. 13. ref. 5. alique apud ipsum, quia non meminerunt huius rari casus, ideo universaliter docuerunt comprehendere Anniversaria, & Officia Defunctorum. Monent autem rectè Naldus v. Miss. num. 10. alique, reductionem compensandam esse cum aliquo alio opere, celebrando v. g. aliquam Missam in generali pro omnibus illis fundatoribus, vel recitando aliquam Orationem, vel Collectam &c. ut scilicet quantum potest minus defraudentur Fundatores.

6. Rogas: Episcopi, & Generales, in hoc raro casu mox explicando num. 8. hanc Officiorum reductionem debentne facere in Synodo, vel Capitulo? Respondeo debere; & quidem ita, ut semper in posterum commemoratio in Officio fiat eorum, qui legata reliquerunt. Ratio est, quia Concilium Tridentinum sess. 25. cit. de refor. c. 4. v. illis injungit his verbis: *Sancta Synodus cupiens hæc ad pios usus relicta, quo plenius, & utilius potest impleri, facultatem dat Episcopis, ut in Synodo Diocesana, itemque Abbatibus, & Generalibus Ordinum, ut in suis Capitulis Generalibus, re diligenter perspecta, possint pro sua conscientia statuere circa hæc quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, & Ecclesiarum utilitatem viderint expedire: ita tamen, ut eorum semper defunctorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute legata ad pios usus reliquerunt.*

Vbi Nota Primò quod esto ante Concilium, iis licet cunctis extra Synodum, vel Capitulum; hodie tamen (nisi alicubi in hoc fuisset Concilium receptum) non licet. Quare non est audiendus Rodriq. in Comp. r. 25. num. 11. dum absolute docet, quod Episcopi etiam absque Synodo, exercere hanc potestatem valget, ut Recentiores consulti subscriperunt; non est inquam, audiendus, quia clare contrarius præcipitur à Tridentino: nisi fortè dicas (atque id Rodriq. intellexerit) talem reductionem factam extra Capitulum vel Synodum, licet illicitè factam, esse tamen validam, quod certè est probabile; quia nulla est in his Concilij verbis clausula irritans factum.

Nota secundò, id fieri quidem debere in Capitulo seu Synodo, sed non necessario ex consensu Capituli, ut ex verbis Concilij patet: licet sit optimum consilium, ut res maturius procedat, illius etiam consensum accedere.

Nota tertio, posse Episcopum, seu Generalem hanc suam potestatem alteri delegare, qui id, in modo dicto, faciat in Synodo, seu Capitulo. Ratio est, quia

cu m

cum hæc causa sit commissæ Episcopis, & Generalibus sub nomine dignitatis, non est electa industria personæ, & cum commissæ sit iis omnibus in futurum, est potestas ordinaria, atque adeo delegabilis. Ita Sanch. lib. 2. de matr. d. 40. n. 17. alique.

De oneribus Missarum ante Tridentinum.

7. Dubitabis secundò, an Episcopi, & Generales possint reducere ad minorem summam Missas, quæ fuerunt impositæ, seu relictæ ante Concilium Tridentinum. Diana p. 2. tract. 14. ref. 2. Marchinus de ord. tract. 3. p. 1. cep. 19. num. 3. 1. alique apud ipsos absolute respondent, posse, quia Decretum solum vetat, ne possint impositas post Concilium.

Sed enim vero hi Doctores debuerunt id addere, quod additur à Decreto, quod, dum vetat, ne possint impositas post Concilium, addit, absolute, quod nec possint impositas in limine foundationis. Si ergo hæc onera imposita fuerint in ipso initio foundationis, seu erectionis Beneficij, vel Capellanæ, & non processu temporis, (quod secundum potuit evenire, si quando, auctis v. g. redditibus, aucta fuissent ab Episcopo & illa onera) non possunt ab Episcopo, & Generalibus reduci, quamvis fuerint imposita ante Concilium. Verba absoluta Decreti allata supra §. 1. n. 7. sunt huiusmodi. *Ne Episcopus, aut Generalis, reducat onera Missarum celebrandarum, aut post Concilium Tridentinum imposita, aut in limine foundationis.*

8. Relicta in ultimis voluntatibus, ac testamentis per modum legati, si fuerint acceptata ante Tridentinum, poterunt etiam à dictis reduci, quia solum Beneficia, & Capellanæ propriè dicuntur habere limen foundationis, non autem mera legata: At vero si ejusmodi legata, vel quæcumque elemosyna manualis sint acceptata post Tridentinum, reduci non poterunt, quia de acceptatis post Tridentinum Congregatio universaliter loquitur sub nomine oneris Missarum, talia autem legata, vel elemosyna onus certum est.

Modus reducendi prædicta acceptata ante Tridentinum, est idem, de quo modo diximus n. 6.

Vnum denique addo, quod si Episcopus impetraret privilegium reducendionera suæ Diocesis, offer etiam reducere onera suscepta à Regularibus. Ratio est, quia etiam hæc sunt onera suæ Diocesis, licet non suæ subjectionis. Adde quod sicut in iure Clem. de Testamentis, Ordinarius loci exigit ab Religiosis exemptis rationem de executionibus testamentorum, atque adeo in hac re subsunt dicti Regulares Episcopo: ita in eadem re ejusdem privilegio frui convenientissimum est.

De oneribus Missarum nondum acceptatis.

9. Dubitabis terciò, An Episcopis liceat moderari Missas alicui Ecclesiæ, sive ante, sive post Tridentinum relictas, nondum tamen, sive ob tenuitatem elemosynæ, sive ob aliam causam, ab eadem Ecclesiâ acceptatas.

Respondeo, non esse improbabile licere. Ita Marchinus d. num. 32. Ratio est, quia decretum vetat, ne Episcopi moderentur onera Missarum imposita, at onus nondum acceptatum, non dicitur propriè fuisse impositum.

10. Rogas: legatum Missarum frequenter non est relictum Ecclesiæ immediate, sed alicui Sacerdoti nominando, sive ab Episcopo, sive etiam à persona seculari, seu fideicommissario iuxta dispositionem testatoris. Iam potest contingere, Primò, quod ipso initio Sacerdos primus nominatus non acceptet tale legatum. Secundò, quod hic primus Sacerdos acceptet quidem, verum, hoc mortuo, secundus nominatus, propter tenuitatem legati fortasse supervenientem accepta recuset. Rogas, inquam, est ne probabile in utroque hoc casu, Episcopo licere Missas ex prædicto legato dispositas moderari ex eo, quia sunt acceptatæ?

Respondeo in priore eventu probabile esse, quia vere onus nondum est impositum, cum nondum legatum sit acceptatum. In posteriore eventum, nequaquam licere; idque propter rationem, quia fuit acceptatum per primum legatum, atque adeo onus simpliciter fuit impositum, enim non acceptatio secundi Sacerdotis potest fuisse acceptata.

De iussu causæ red uendi.

11. Dubitabis Quartò, quænam iudicanda sit causæ, propter quas legitime fiat à Sacra Congregatione Cardinalium ejusmodi Missarum moderatio, deo cum March. de ord. tract. 3. p. 2. c. 19. n. 26. effectus, vel similes. Primò, si lapsu temporis redemptio Ecclesiæ, seu Conventus sint imminuti. Secundò, pensæ maiores nunc fiant in pertinentibus ad Missam quam antea, puta in expensis paramentis, vino, & aliis similibus. Terziò, si numerus Religiosorum notabiliter minor, unde non valent integro numero satisfacere, & ex alia parte non possint augere numerum ob defectum elemosynarum. Quartò, si elemosyna relictæ sit valde tenuis. Quintò, si non pertinent ad vicarium, & cultum Sacerdotis, sine maiora, quam antea, quando fundata est Missa, si ad reficiendum Molendinum v. g. vel domum, fructus pro Missis solvendi sunt, factæ sint extraneæ expensæ, vel ad litigandum, &c.

12. Illud notat rectè Navarrus de Miss. c. 1. n. 9. & conf. 11. per totum, facilius posse minus Missas habere in sua fundatione relictas, quam illas, quæ determinatis Capellis sunt affixæ, & facilius item antiquam quam recentem acceptatas. Ratio est, quia & illa illud dat sine dubio maiorem facilitatem, & in antiquioribus inveniri possunt prædictæ causæ iustæ, hoc est, numerus Sacerdotum diminutus, redditus attenuati, pretia, &c.

Porro talis reductionis Praxis, qua in hac re hæc Congregatio utitur, videatur si est otium apud Legatum. v. Missa n. 31. Legem item Bordonum ref. 3. n. 43. qui rectè admonet in legato simpliciter Missarum Sacram Congregat. concedere quidem reductionem, vero in legato conventionali, quia hoc factum est, quo intercessit conventio partium.

§. III. Super illud §. 1. numer. 8.

Deinde, &c.

Vbi

Præcipitur, ut tot Missæ celebrentur, quot requiruntur Elemosyna.

1. Petrus offert stipem decem v. g. Iuliorum Sacerdoti, vel Ecclesiæ, ut viginti Missas pro ipso celebrentur. Accipiant ij, sed deinde vellent solum celebrare Missas decem, vel propter alias rationes, vel quia vident eam elemosynam esse pro viginti Missis valde exigentiam, possuntne id rita conscientia; Responderetur Congregatio, dicto num. octavo, non possit sed debere celebrare Missas præscriptas.

2. Et quia quæsitum primò fuit, An celebratæ essent Missæ, præscriptæ ab offerente elemosynam præscriptæ ab Ordinario? Respondit eadem Sacra Congregatio dicto §. 1. n. 31. Si offerens præscripserit Missas esse celebrandas, si non præscripserit, esse celebrandas præscriptionem Ordinarij, juxta morem Regionis, &c., vel faciendam.

3. Quæsitum fuit rursus, An Sacerdos si elemosynam non sufficientem pro tot Missis, eam tamen pro parte recipiat, possit deinde pauciores celebrare; Responderetur ibid. n. 32. Non posse.